

İMRALI F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ HAPİSHANESİNDE TECRİT VE MUTLAK İLETİŞİMSİZLİK DEVAM EDİYOR

Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT), 23 Şubat 2024 tarihinde yaptığı bir basın açıklamasıyla 13-22 Şubat 2024 tarihlerinde Türkiye'ye özel amaçlı bir ziyaret gerçekleştirdiğini duyurdu. CPT, söz konusu açıklamasında ziyaretin temel amacının yüksek güvenli hapisanelerde tutulan kişilere yönelik muameleyi incelemek olduğunu ifade ederek, ziyaret edilen hapisanelerin adlarına yer vermiştir. Ayrıca açıklamada, ziyaret edilen hapisaneler arasında her ne kadar İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi bulunmamakla birlikte, ziyaret vesilesiyle ilgili makamlarla yapılan görüşmeler sırasında İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde halen tutulmakta olan mahpusların durumuyla, bilhassa da onların dış dünya ile temaslarıyla ilgili konuların da gündeme getirildiği belirtilmiştir.

Bu vesileyle İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi ile ilgili görüşlerimizi kamuoyu ile bir kez daha paylaşmak isteriz.

Yukarıda sözü edilen ziyaretten kısa bir süre önce, 12 Ocak 2024 tarihinde, ÇHD, İHD, ÖHD, TİHV, TOHAV, CİSST, Batman Barosu, Diyarbakır Barosu, Hakkari Barosu, Mardin Barosu, Muş Barosu, Şanlıurfa Barosu, Şırnak Barosu ve Van Barosu olarak İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulmakta bulunan Abdullah Öcalan, Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın aileleri ve avukatları ile görüş yapma haklarının çok uzun yıllardır insan hakları hukukuna bütünüyle aykırı bir şekilde ihlal edilmesi konusunda CPT'ye bir mektup iletmış idik.

Mektubumuzda, hapisanelerdeki insanların fiziksel ve ruhsal bütünlüklerinin ciddi şekilde zarar görmesine neden olan tecrit/izolasyon uygulamasının özel ve ayrımcı bir biçiminin İmralı Hapishanesi'nde yaşandığı; avukatlarının müvekkilleri Abdullah Öcalan ile görüşme yapma taleplerine 7 Ağustos 2019 tarihinden bu yana hiçbir şekilde olumlu yanıt verilmediği; Veysi Aktaş, Hamili Yıldırım ve Ömer Hayri Konar'ın ise İmralı Hapishanesi'ne nakledildikleri 2015 yılından bu yana avukatları ile bir kez dahi görüşme imkânı bulamadıkları; aileler ile yüz yüze son görüşmenin 3 Mart 2020, son telefon görüşmesinin ise 25 Mart 2021 tarihinde gerçekleştiği bilgisine yer vermiş idik.

CPT, İmralı Hapishanesi'ne, 1999 yılından bu yana; sonuncusu 21-29 Eylül 2022 tarihlerindeki yapılan ziyaret olmak üzere toplam 11 ayrı ziyaret gerçekleştirmiştir. CPT, kamuoyuna açıklanan çeşitli yıllardaki ziyaret raporlarında bu ağır izolasyon/tecrit hali ile ilgili kapsamlı tespitlerde bulunmuş, durumun iyileştirilmesi için tavsiye ve önerilerini defalarca yinelemiştir. Örneğin, konu ile ilgili kamuoyuna açıklanan son rapor olan, CPT'nin 6-7 Mayıs 2019 tarihinde Türkiye'ye yaptığı ziyarete dair 5 Ağustos 2020 tarihinde yayımladığı raporda birçok ihlal tespitine yer verilirken, raporun 51. Paragrafında avukat ve aile görüşmesi ile ilgili olarak *"CPT, Türk makamlarını İmralı Hapishanesindeki tüm mahkumların, istedikleri takdirde, yakınlarından ve avukatlarından etkili bir şekilde ziyaret alabilmelerini sağlamak için gerekli adımları atmaya çağırıyor. Bu amaçla, 'disiplin' nedenleriyle aile ziyaretlerini yasaklama uygulamasına son verilmelidir. Ayrıca Komite, Türk makamlarından İmralı Hapishanesinde tutuklu bulunan tüm mahkumların aile üyeleri ve avukat ziyaretleri hakkında aylık olarak açıklama yapmalarını talep etmektedir."* denilmektedir.

CPT'nin kamuoyuna açıklanan hemen tüm raporlarında yer verilen bu ve benzeri açık ve net ifadelerle karşın bugüne değin konu ile ilgili olarak yapılan tavsiyelere ilgili makamlar tarafından uyulmamaktadır.

Kaldı ki, CPT'nin bu tür tavsiye ve önerilerinin ötesinde, 2015 yılında güncellenen Mahpuslara Muamelede Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları'nın (Nelson Mandela Kuralları) 43/3 ve 41/5 maddelerinde, sıklıkla öne sürülen disiplin yaptırımları gerekçesi ile bile olsa, aile ve avukat görüşmelerinin engellenemeyeceği açıkça ifade edilmektedir.

Yanı sıra hukuk ve insan hakları kuruluşları olarak CPT'ye ilettiğimiz söz konusu mektubumuzda, İmralı Hapishanesi'nde süregelen iletişimden yoksun bırakma halinin (incommunicado) ağırlaşması ve koşullarda hiçbir değişikliğin gerçekleşmemesi nedeniyle CPT'nin 'İşkencenin ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine dair Avrupa Sözleşmesi'nden kaynaklanan yetki ve sorumluluklarının bir gereği olarak sorunun çözümüne katkı sunmalarını beklediğimizi ifade etmiştik. Buna karşın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulan Abdullah Öcalan, Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın son dönemde, yaklaşık 3 yıldır, maruz kaldıkları, başta aileleri ve avukatları ile görüşememe ve dış dünya ile temaslarının kesilmiş olması hali, yol açtığı tüm ağır etki ve sonuçlarla birlikte devam etmektedir.

Kısacası, aşağıda imzası olan insan hakları ve hukuk kuruluşları olarak evrensel hukuk normları ve insan hakları değer ve ilkeleri açısından bu kabul edilemez sorunun bir an önce çözümüne yönelik adımların ivedilikle atılması gereğini ve bu sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyu ile paylaşmak isteriz.

İMZACI KURUMLAR

BATMAN BAROSU

CEZA İNFAZ SİSTEMİNDE SİVİL TOPLUM DERNEĞİ

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ

DİYARBAKIR BAROSU

HAKKARİ BAROSU

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

MARDİN BAROSU

MUŞ BAROSU

ÖZGÜRLÜK İÇİN HUKUKÇULAR DERNEĞİ

ŞIRNAK BAROSU

TOPLUM VE HUKUK ARAŞTIRMALARI VAKFI

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI

URFA BAROSU

VAN BAROSU